

EDUSKUNNAN VASTAUS 203/2004 vp

Hallituksen esitys laeiksi valtion eläkelainsäädännön sotilaseläkejärjestelmää koskevien säännösten muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi valtion eläkelainsäädännön sotilaseläkejärjestelmää koskevien säännösten muuttamisesta (HE 211/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 38/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 5 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 939/1999,

muutetaan 8 §:n 4 momentti sekä 10 §:n 3 ja 8 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 4 momentti laeissa 1180/1996 ja 638/1994 ja mainituissa laissa 939/1999, 10 §:n 3 momentti mainituissa laissa 638/1994 ja 10 §:n 8 momentti laissa 1006/2002, sekä

lisätään lakiin uusi 7 f § seuraavasti:

7 f §

Eläkkeen perusteena olevaa työansiota laskettaessa otetaan 8 §:n 4 momentin 1—3 kohdan mukaisen edunsaajan kohdalla huomioon ainoastaan 10 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaiset ansiot enintään 10 eläketapahtumaa edeltävän vuo-

den ajalta tai vastaavasti palveluksen päättymistä edeltävältä ajalta. Eläkkeen perusteena oleva ansio lasketaan 7 b ja 7 c §:n mukaisesti ja saatu summa jaetaan tarkasteluajan sotilaseläkkeeseen oikeuttavien päivien lukumäärällä. Kyseinen luku kerrotaan 30:llä.

8 §

Eläkeiän saavuttaminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä vanhuuseläkkeen saamiseksi:

1) jos, milloin kysymyksessä on 1 §:n 4 momentissa tarkoitettu uusi edunsaaja:

a) sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, palveleva virkamies on palveluksen päätyessä täyttänyt 48 vuotta ja ennen eläkkeen alkamista 55 vuotta tai lentäjätutkintoa edellyttävässä virassa palveleva virkamies on palveluksen päätyessä ja ennen eläkkeen alkamista täyttänyt 45 vuotta; ja

b) edellä a alakohdassa tarkoitettulla virkamiehellä on sotilasarvo sekä a alakohdassa tarkoitettussa virassa tai yhteensä siinä ja muussa puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa ja värvätyn, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään 30 vuotta vähennettynä muun kuin lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa palvelevan virkamiehen osalta niillä täysillä kuukausilla, jotka hänellä oli jäljellä 55 vuoden ikään, kun hän erosi palveluksesta ja jos tämän lain 10 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetty, eläkkeen perusteena olevia ansioita koskevat edellytykset täytyvät;

2) jos puolustusvoimien erikoisupseerin, sotilaspapin tai sotilasammattihenkilön taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan virassa palveleva virkamies on palveluksen päätyessä täyttänyt 55 vuotta ja hänellä on tällaisessa virassa tai yhteensä siinä ja muussa puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa ja värvätyn, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään 30 vuotta ja jos tämän lain 10 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetty, eläkkeen perusteena olevia ansioita koskevat edellytykset täytyvät;

3) jos, milloin kysymyksessä on 1 §:n 4 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin tutkinto, palvelevalla virkamiehellä on sotilasarvo ja tällaisessa virassa tai yhteensä siinä ja muussa puolustusvoimien tai

rajavartiolaitoksen sotilasvirassa ja värvätyn, rajavartijan ja merivartijan tehtävissä eläkeaikaa vähintään seuraavan taulukon mukaisesti ja jos tämän lain 10 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetty, eläkkeen perusteena olevia ansioita koskevat edellytykset täytyvät:

Eläkeaikaa vuoden 1994 loppuun mennessä	Eläkkeeseen vaadittava eläke aika
vähintään 16 vuotta	25 vuotta
vähintään 13 vuotta	26 vuotta
vähintään 10 vuotta	27 vuotta
vähintään 7 vuotta	28 vuotta
vähintään 3 vuotta	29 vuotta
alle 3 vuotta	30 vuotta;

4) jos edunsaaja on saavuttanut eroamisikänsä.

10 §

Eläkettä karttuu kuitenkin 1 päivästä tammiukuuta 2005 lukien jokaiselta eläkeajaksi luetulta päivästä 1/180 prosenttia eläkkeen perusteena olevista työansioista, jos kysymyksessä on sellainen upseerin tai opistoupseerin viran haltija, johon ehdottomana kelpoisuusehtona on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto ja hänellä on sotilasarvo, taikka 8 §:n 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettu virkamies. Puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen lentäjän tutkintoa edellyttävän viranhaltijan eläkettä karttuu jokaiselta eläkeajaksi luetulta päivästä 1/120 prosenttia eläkkeen perusteena olevista työansioista. Tämän momentin kahdessa edellisessä virkkeessä tarkoitettun viranhaltijan tulevan ajan eläke karttuu kuten työstä siltä osin kuin eläkkeeseen luetaan tuleva aika 50 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun. Tätä momenttia sovelletaan vain:

1) jos edellä tarkoitettulla edunsaajalla on tällaisessa virassa eläkkeen perusteena olevia ansioita vähintään keskimäärin 12 000 euroa vuodessa ja hänellä säädetyn eläkeiän saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden kalenterivuoden kuluessa on vä-

hintään kolmena kalenterivuotena tällaisessa virassa eläkkeen perusteena olevia ansioita edellä mainittu määrä; tai

2) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 a §:ää soveltaen tai vanhuuseläke 8 §:n 4 momentin 1—3 kohtaa soveltaen.

Laskettaessa eläkkeiden enimmäismäärää 8 §:n 4 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle eläkkeiden enimmäismäärä saa olla enintään 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta ansiosta. Laskettaessa eläkkeiden enimmäismäärää 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle edunsaajalle sekä sellaiselle puolustusvoimien sotilasammattihenkilön tai värvätyn taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan viran haltijalle, joka on 1 §:n 4 momentissa tarkoitettu vanha edunsaaja, sovelletaan kuitenkin seuraavaa taulukkoa:

Eläkeaikaa vuoden 1994 loppuun mennessä	Prosenttia
vähintään 16 vuotta	66 prosenttia
vähintään 13 vuotta	65 prosenttia
vähintään 10 vuotta	64 prosenttia
vähintään 7 vuotta	63 prosenttia
vähintään 3 vuotta	62 prosenttia
alle 3 vuotta	61 prosenttia

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan kuitenkin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu 31 päivän joulukuuta 2005 jälkeen.

Sen estämättä, mitä tämän lain 7 f §:ssä säädetään, sellaisessa upseerin tai opistoupseerin virassa, johon ehdottomana kelpoisuusvaatimuksena on upseerin tai opistoupseerin virkatutkinto, taikka erikoisupseerin, sotilasapin, sotilasammattihenkilön, rajavartijan tai merivartijan tehtävissä palvelevan edunsaajan eläkkeen

perusteena oleva työansio lasketaan enintään seitsemän kalenterivuoden työansioista, jos palvelus päättyy ennen vuotta 2008, enintään kahdeksan vuoden työansioista, jos palvelus päättyy vuonna 2008 ja enintään yhdeksän vuoden työansioista, jos palvelus päättyy vuonna 2009.

Eläkkeen perusteena olevan ansion lasketaan vaikuttavien vuosien työansiot ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 2005 korotetaan eläkettä laskettaessa kertoimella, jossa ansiotasoindeksin paino on 80 prosenttia ja kuluttajahintaindeksin paino 20 prosenttia vuoden 2004 tasolle ja siitä edelleen laskentavuoden tasolle sen vuoden palkkakertoimella. Tarkistettaessa vuosien 1998—2004 ansioita käytetään seuraavia pistelukuja:

vuosi	pisteluku
1998	0,819
1999	0,844
2000	0,863
2001	0,900
2002	0,940
2003	0,968
2004	1,000

Ennen 1 päivänä tammikuuta 2005 sotilaseläkejärjestelmän mukaisesta tehtävästä eläkkeelle siirtyneen ja vuonna 2005 eläkkeelle siirtyvän edunsaajan eläkettä korotetaan vuosittain indeksillä, jossa ansiotasoindeksin paino on 50 prosenttia ja kuluttajahintaindeksin paino 50 prosenttia, kunnes eläkkeensaaja täyttää 60 vuotta, kuitenkin enintään vuoteen 2011 saakka.

Laskettaessa eläkettä 8 §:n 4 momentin 1—3 kohdassa mainituille edunsaajille ei sovelleta, mitä valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksen 4 momentissa säädetään. Muiden puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palveluksessa olevien edunsaajien osalta sovelletaan, mitä edellä mainitun voimaantulosäännöksen 5 momentissa säädetään. Jos edunsaajan eroamisikä on alle 63 vuotta, rajaprocenttia korotetaan sen mukaisesti, mitä ammatillisen erityiseläkeiän valinneista edunsaajista viimeksi mainitussa momentissa säädetään.

Sovellettaessa valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (638/1994) voimaantulosäännöstä lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa ole-

vaan edunsaajaan, sovelletaan valtion eläkelain 5 §:n 6 momenttia sellaisena kuin se on voimassa ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtion eläkelain muuttamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun lain (638/1994) voimaantulosäännökseen, sellaisena kuin se on osaksi laissa 778/2001, uusi 9—12 momentti seuraavasti:

Sen estämättä, mitä tämän lain 8 §:n 4 momentin 2 ja 4 kohdassa säädetään, sellaisella sotilasammattihenkilön virassa palvelevalla virkamiehellä, joka on palvellut värvättynä 31 päivänä joulukuuta 1994, on oikeus saada valinnaisesti vanhuuseläke seuraavan taulukon mukaisesti:

Eläkeaikaa 31.12.1994	Eläkkeeseen oikeuttava ikä
vähintään 16 vuotta	50 vuotta
vähintään 13 vuotta	51 vuotta
vähintään 10 vuotta	52 vuotta
vähintään 7 vuotta	53 vuotta
vähintään 3 vuotta	54 vuotta
alle 3 vuotta	55 vuotta

Mikäli sellainen edunsaaja, jonka eroamisikä tässä virassa on 60 vuotta, ottaa eläkkeen ennen 55 vuoden iän täyttymistä, karttuneen eläkkeen määrää ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1994 vähennetään 0,27 prosenttia jokaiselta varhennetulta kuukaudelta. Vähennys lasketaan yhteensovitetusta eläkkeestä.

Sen estämättä, mitä tämän lain 8 §:n 4 momentin 2 ja 4 kohdassa säädetään, sellaisella puolustusvoimien siviilivirassa palvelevalla virkamiehellä, joka on palvellut värvättynä 31 päivänä joulukuuta 1994, on oikeus saada valinnaisesti vanhuuseläke seuraavan taulukon mukaisesti:

Eläkeaikaa 31.12.1994	Eläkkeeseen oikeuttava ikä
vähintään 16 vuotta	50 vuotta
vähintään 13 vuotta	51 vuotta 6 kuukautta
vähintään 10 vuotta	53 vuotta
vähintään 7 vuotta	54 vuotta 6 kuukautta
vähintään 3 vuotta	56 vuotta
alle 3 vuotta	57 vuotta 6 kuukautta

Mikäli sellainen edunsaaja, jonka eroamisikä tässä virassa on 60 vuotta tai yli sen, ottaa eläkkeen ennen 57 vuoden 6 kuukauden iän täyttymistä, karttuneen eläkkeen määrää ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1994 vähennetään 0,33 prosenttia jokaiselta varhennetulta kuukaudelta.

Vähennys lasketaan yhteensovitetusta eläkkeestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan eläkkeisiin, joissa elä-
ketapahtuma sattuu tämän lain tultua voimaan.

Laki

valtion perhe-eläkelain 6 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 31 päivänä joulukuuta
1968 annetun valtion perhe-eläkelain
(774/1968) 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se
on laissa 680/2004.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan eläkkeisiin, joissa elä-
ketapahtuma sattuu tämän lain tultua voimaan.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2004
